

Министерство образования и науки Республики Бурятия
Муниципальное образование «Окинский район»
Муниципальное автономное общеобразовательное учреждение
«Саянская средняя общеобразовательная школа»

РАССМОТРЕНО
на заседании МС
Протокол № 29
« 01 » 09 2023 г.

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора по УВР
/ Жуусова Э.К./
« 01 » 09 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО
Принятом по МАОУ
«Саянская СОШ» От
от « 01 » 09 2023 г. / А.Д.
Директор МАОУ
«Саянская СОШ»
/ Галсанова А.Д./

Рабочая программа
по бурятской литературе
для 11 класса
2023-2024 учебный год

Составитель: учитель бурятского языка и литературы

Галсанова Баярма Даниловна

Тайлбари бэшэг

Рабочая программа разработана на основе: Федерального закона «Об образовании в Российской Федерации» от 29.12.2012 г., Федерального государственного образовательного стандарта основного общего образования, утверждённого приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 17.12.2010 № 1897, Концепции духовно-нравственного развития и воспитания личности и гражданина России, Фундаментального ядра содержания общего образования, Примерная рабочая программа учебного предмета «Родная (бурятская) литература» для общеобразовательных организаций с обучением на родном (бурятском) языке 10-11 классы. Основной образовательной программы основного общего образования МАОУ «Саянская СОШ», Календарно-тематический план ориентирован на использование *учебника*: Б.Д. Цыдыпова, М.Р. Балданова «Түрэл буряад уран зохиол», «Бэлиг» 2020г.

Арадай аман зохиол аман угын, уран найханай литература бэшэмэл угын искусство, тиймэйээ уран зохиол зохиоходоо уран хурса, шэмэг удхатай угэ гол тулэб аргуудай нэгэн болоно гэжэ хододоо хурагшадта хануулха шухала. Нүгөө талаһаа, уран зохиол хун тухай, тэрэнэй доторой байдал, хуниие тойрон байһан оршон байдал, байгаали, хунэй ажабайдал, арад зоной ажамидалар г.м. тухай зохиогдоһон байдаг. Бодото юумэнууд, үнэн болоһон үйлэ хэрэгууд, бодото байдал уран зохиолой, уран найханай литературы ундэһэн боложо хэрэглэгдэдэг. Уран зохиолшо бодото байдал дээрэ үндэһэлжэ, тэрэниие һажажа, ухаан бодолойнгоо хусөөр, ханаагаараа тэрэниие уран гое болгожо, ном соогоо уран найханаар, гоеор зохиогдоһон байдал бии болгодог, энэ байдалын үнэн бодото байдалда адлирхуу байдаг гэжэ хурагшадта ойлгуулха шухала. Уран найханай литература гу, али уран зохиол шудалан үзэлгын гол зорилгонууд гэбэл:

- уран найханай литература хунэй, хун түрэлтэнэй ажамидаларда тусхай һуури эзэлдэг, тэдэнэй хугжэлтэдэ айхабтар ехэ удха шанартай гэжэ ойлгуулха;
- уран найханай литература шудалан үзэлгэ хадаа түрэл арадайнгаа ба бэшэшье арадуудай соел болбосорол, ёһо заншал ойлгожо абалгын тусгаар арга гэжэ ойлгуулха;
- искусствын этико-эстетическэ компонент байгуулха гуманитарна ойлгосонуудые тайлбарилжа угэхэ; • уран зохиол уншаха дуратай болгохо, гое найхание наринаар ойлгодог мэдэрэл хумуужуулхэ;
- бодото байдал, ажабайдал ба искусство, оршон тойроние зубөөр сэгнэжэ, тэдэндэ үнэтэй сэнтэйгээр хандахые хургаха;
- аман ба бэшэмэл хэлэлгэдэ хургаха, тэрэниие хугжөөхэ;
- хурагшад уран найханай зохиол зубөөр, хусэд дуурэнээр хадуужа абаха, шэнжэлжэ, сэгнэжэ хураха гол тулэб теоретико-литературна, эстетическэ ойлгосонуудтай болохо ёһотой. Уран найханай литература зубөөр, хусэд дуурэнээр, гунзгыгөөр ба өөрынгөө ажамидаларда туһатайгаар ойлгожо абахын тула литературы теоридо онсо анхаралаа хандуулан, хурагшадые ойлгомжын аппараттай болгохо. Уран найханай литературе угын искусство гэжэ шэнжэлэн үзэлгэ, текстнуудэй удха зубөөр гаргажа хургалга. Энэ программа баазова теоретико-литературна ойлгосонууд дээрэ үндэһэлжэ, тэдэниие гол принцип болгон байгуулагдаа. 11 - дэхи класста хурагшадтай урда жэлнуудтэ ойлгожо абаһан мэдэсэ,

шадабари буриджэ ябталагдана ба һурагшадые историко-культурна ба историко-функциональна талынь баримталан уээлгэ болоно. Уран зохоолшын уран һайханай оршон байдал, туухэ ба соелой талаһаань ойлгожо абалга. Һурагшад гол тулэб иимэнууд онол шадабаритай болохо гэжэ хараалагдана: уран хурсаар уншаха шабадаритай, уран зохоолые ба тэрэнэй хубинуудые хаба соогоо бээ даагаад анализ хэхэ, эстетическэ сэгнэлтэ угэхэ, соел болон ёһо заншалтай холбохо, тайлбарилха, диалог ба монолог зуб хэрэглэхэ, элдэб бэшэмэл болон шэнжэлэгын ажалнуудые хэхэ. Туд программа бэлуулхэдээ, ойлгожо абаһан мэдэсынь шалгахандаа коммуникативнотворческо ажалнуудые унгэргэхэ: творческо(зохеон байгуулгын) мастерской, практикум, даабари, шэлэжэ абаһан зохоолоо бээ даагаад анализ хэлгэ, дун гаргалгын уншагшадай конференци г.м.

Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты) – өөрын ба хүнүүдэй ажабайдалда түрэл хэлэн ямар үүргэтэйб гэжэ ойлгоно (хэлэнэй аргаар хажуудахи хүнтээ харилсанаб, бэшэмэл текстын удха үзэнэб гэжэ ойлгоно), хүнэй аман ба бэшэгэй хэлэлгын онсо өөрэ байһые ойлгоно (аянга, хэлэлгын темп, үгэнүүдэй болон сэглэлтын тэмдэгүүдэй үүргэ).

Бээ гуришуулаад ябаха шадабари (регулятивные УУД):

- багшатаяа хамта хэшээлэйнгээ зорилго табиха;
- хэшээлдээ юу хэһэнээ хойно хойноһоонь тоолохо;
- юу хэхэ гээшэбиб гэжэ уридшалан хэлэхэ;
- өөрынгөө, нүхэдэйнгөө, классайнгаа ажал багшатаяа сугтаа урид зохёогдоһон критеринүүдээр шалгаха;
- багшын үгэһэн түсэбөөр, алгоритмаар хүдэлжэ шадаха.

Оршон тойрониё шудалха шадабари (познавательные УУД):

- номоор хүдэлхэ (номой гаршагай, тусгаар тэмдэгүүдэй үүргэ ойлгохо);
- зураг хаража гү, али текст уншажа, асуудалнуудта харюу олохо;
- багшатаяа болон нүхэдтээ хамта дүн гаргаха;
- үгөөр хэлэгдэһэн ойлгосо схемэ, таблица, модель болгохо. Тиин һөөргэнь модель соо харуулаатай ойлгосо үгөөр хэлэхэ;
- текстын удха дамжуулха.

Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД):

- өөрынгөө һанаа бодол аман хэлэлгээр, тийхэдэ багахан текст зохёожо, бэшэгэй хэлэлгээр харуулха;
- хажуудахи хүнүүдээ шагнаха, тэдэнэй хэлэһэниё ойлгохо;
- уран гоёор уншаха, хөөрэхэ;
- классайнгаа үхибүүдтэй, багшатаяа яагаад ажалаа эмхидхэхэ, ямар журамуудые сахиха тухайгаа хэлсэхэ;
- хоёр хоёроороо, бүлэг бүлэгөөр хүдэлхэ, тийхэдээ олон ондоо «тушаал» бэ дээрээ абаха: ударидагшын, даабари дүүргэгшын, бэшээшын г.м.

Буряад хэлээр шадабари (предметные УУД):

Тус программа соо һурагшад гол түлэб иимэнүүд **онол шадабаритай болохо** гэжэ хараалдагдана:

- үзэг бэшэгэй талаар зүбөөр, алдуугүйгөөр ба удхатайгаар (удхыень ойлгожо) уншаха оньһон аргатай, дадалтай болохо;
- уран хурсаар уншаха шадабаритай болохо;
- уран зохёолые сюжетно- композиционно нэгэдэл гэжэ хадуужа абаха;
- уран зохёол дотор авторыень, тэрэнэй зохёол соо зураглагдаһан геройнуудта ба үйлэ хэрэгүүдтэ, ушарнуудта, уншагшадта хандалгы ойлгожо абаха;
- уран зохёол дотор этическэ, социальна- историческа ба нравственна- философско проблематика илгаруулха шадабаритай болохо;
- уран зохёолые ба тэрэнэй хубинуудые хаба соогоо бээ даагаад анализ хэхэ шадабаритай болохо;
- уран зохёолдо үндэһэ баримтатай эстетическэ сэгнэлтэ үгэжэ шадаха;
- уран зохёолые соёл болон ёһо заншалтай холбожо, тайлбарилха шадабаритай болохо;
- диалог ба монолог зүбөөр хэрэглэжэ, хэлэжэ шадаха болохо;
- элдэб янзын бэшэмэл ажалнуудые бүтээхэ шадабаритай болохо;
- шэнжэлгын ажалнуудые хэхэ шадабаритай болохо.

Буряад литератураар хурагшадай мэдэсэ, шадабари, дүршэл сэгнэхэ эрилтэ

Программын эрилтын ёһоор хурагшадай ямар мэдэсэ, шадабари, дүршэлтэй болоһые, буряад литрератураар хэр зэргэ бэлэдхэлтэй байһаниие зүбөөр элирүүлхэ, шалгаха гол зорилго болоно. Дээрэ хэлэгдэһэн шэглэлнүүд соо табигдаһан заабари хараадаа абажа, хурагшадай мэдэсэ сэгнэхэдээ, тэдэнэй журам, үзэл бодол, мэдэрэлын хэр зэргэ зүбөөр бүрилдэн, эстетическэ талаараа ямараар хүмүүжүүлэгдэжэ байнаб, уншаһан уран зохёолоо зүбөөр ойлгожо, сэгнэжэ шадаха шадабаринь хэр зэргэ бүрилдэжэ байнаб гэһэн зүйлнүүдтэ анхаралаа хандуулха хэрэгтэй.

Хурагшадай шата бүхэндэ (хэшээлэй алишье үедэ) үнгэргэгдэдэг хурагшадай уншалгын үедэ, уншажа байһан зохёолой удхы зүбөөр ойлгохо, хөөрөжэ шадаха дүршэлын хүгжөөхэ. Зохёол соо харуулагдаһан үйлэ хэрэг, үйлэдэгшэ нюурнууд, хэлэһэн үгэ, хэһэн хэрэг, зохёолой идейнэ удха болон уран найханайн зүйлнүүдые элирүүлгэдэ уран зохёолой ямар удхатай, үүргэтэй байһыень хурагшадай ойлгожо, өөрынхээрээ сэгнэжэ шадаха дүршэл шадабаринь арьбадхаха, үргэдхэхэ.

Уран зохёол шудалан үзэлгэдэ, илангаяа тэрэнэй шүүмжэлэл хэлгэдэ литературын теори шудалха айхабтар ехэ удха шанартай. Литературын теориин удхы гүнзэгыгөөр ойлгуулха гэжэ оролдохо, гадна хурагшадай мэдэсые практическа ажалда, шудалан үзэжэ байһан уран зохёолоор (зохёолго) бэшэлгэдэ, хөөрэлгэдэ зүбөөр. Шадамараар хэрэглүүлхэ болоно. Энэ талаар литература болон искусство тухай хэлэһэн үгэ, статья хурагшадай литературна бэлэдхэлдэ тон ехэ удха шанартай.

Хурагшады тусхай литературна бэлэдхэлтэй болгохын тула литературын теори хайнаар шудалуулха, гүнзэгы мэдэсэтэй болгохо шухала. Эндэ багша хурагшада мэдэсэдэ, тэрэнэй шанартань ьсгаар эрилтэ табиha уялгатай.

Хурагшад зохёолго, асуудалда харюу, реферат, тестнүүдээр хүдэлмэри болон бэшэшье бэшэмэл хүдэлмэри ямараар бэшээб, тэрээн дээрэһэнь үндэлжэ, тэдэнэй литератураар бэлэдхэлэй, мэдэсын, аман ба бэшэмэл хэлэлгын дүршэл шадабарин хэр зэргэ хүгжэһыень сэгнэхэ болоно. Программын эрилтын ёһоор хурагшадай литератураар бэлэдхэл, илангаяа хурагшадай аман ба бэшэмэл хэлэлгын бэлэдхэл, дүршэл. Шадабари тусхай гуримтайгаар бүрилдүүлэгдэхэ ёһотой.

Нурагшадай шадабари:

Нурагшад иимэнүүд юумэ мэдэхэ ёһотой:

- X–XI классуудта шудалһан литературыны асуудалнуудаар статьянуудай, хэлэһэн үгэнүүдэй гол шухала баримтануудые;
- литература соо харуулагдаһан арадай түүхэтэ замай шухала шатануудые; зохёол соо харуулагдаһан үе сагай онсо шэнжэ;
- X–XI классуудта шудалагдаһан уран зохёолшодой ажабайдалһаа ба зохёохы ажал ябуулгаһаа тон шухала мэдээсэлнүүдые;
- уран зохёолнуудай текстнүүдые;
- XI класста үзэгдэһэн зохёолнуудай сюжет, байгуулгын (композициин) онсо янза, гол үйлэдэгшэ нюурнуудай бодото түүхэдэ ба бүхы хүн түрэлтэндэ хабаатай типическэ удха шанартай зан абари (характер);
- уран зохёолой образ, литературна тип, арадша (народность), реализм, уран зохёолшын зохёон бэшэхэ маяг (найруулга) гэһэн ойлгосонуудай онсо шанар шэнжэ;
- үзэгдэһэн зохёолнуудай уран һайханай тусгаар онсо шэнжэнүүд;
- эпос, лирикэ, драма ба тэдэнэй жанрнууд.

Нурагшад иимэ юумэ шадаха зэргэтэй:

- зохёолнуудые гү, али тэдэнһээ хэһэгүүдые, мүн сээжэлдэһэнээ тодо уранаар уншажа;
- зохёолой гол зорилго элирүүлжэ;
- сюжетэй, байгуулгын (композициин) зүйлнүүдэй, образуудай гурим ба зураглан тобойлгожо харуулха хэлэнэй арга боломжонуудай үүргые тодорхойлжо;
- нэгэ гү, али хэдэн зохёолнуудай геройнуудые зэргэсүүлэн, зохёолой герой тухай хэлэжэ;
- уншаһан зохёолоор үгэһэн сэгнэлтээ баримталжа;
- уран зохёол тодо уранаар уншажа;
- еерынгее һанамжые аман ба бэшэмэл хэлэлгээр дамжуулха түсэб табижа;

Формы организации деятельности обучающихся:

Фронтальная, групповой (хоёр-хоёроороо), индивидуальная, коллективная (хамтын)

Формы контроля освоения обучающимися содержания курса:

1. Текущий контроль: сээжээр асуулга, бээ даагаад хүдэлмэри, текстнүүд
2. Промежуточный контроль: шалгалтын хүдэлмэри, тест

Описание места учебного предмета в учебном плане:

Базисна учебно планай түсэбөөр неделя соо 2 саг үгтэнэ, 34 неделя, жэл соо хамтадаа 68 саг.

Бэлүүлхэ болзор ба шата– 2023 - 2024 нуралсалай он, 11 класс

Программын байгуулга ба удха:

20 зуун жэлэй буряад прозо Романай философско пролематика, нэрэнэйн удха, жанрайнь

онсо шэнжэ. Трилоги тухай ойлгосо. Буряад литературы хугжэлтын туухэдэ эзэлдэг
һууринь, литературы хугжэлтэдэ узуулһэн гулоон. Энэ дэлхэйдэ мунхэ юумэн бии юм гу,
али угы юм гу гэһэн асуудал роман дотор шиидхэлгэ.

- Д.О.Батожабай. Төөригдэһэн хуби заяан.

- Ч.Ц.Цыдендамбаев. Буряад басаган

- А.Л.Ангархаев. Мунхэ ногоон хасуури 20 зуун жэлэй буряад драматурги Буряад драматургийн хугжэлтэ. Буряад литературы драматургиһаа эхилэлгэ. Драматургическа зохеолнуудай эпическэ удха.

- М.Ж.Батоин. Таршаа Намжалай туухэ.

- Б.Б.Барадин. Ехэ удаган абжаа. 20 зуун жэлэй буряад поэзи Буряад поэзиин хужжэлтэ. Поэмын шэнэ шэнжэ шанар. шулэг зохеолнуудай жанрай олон янза.

- Б.Б.Базарон Улаалзай

- Ц.Цымпилов. Буряад басаганда Мунөө уеын буряад прозо Эхэ эсэгын хургаалай удха шанар. Байгаалия, тоонто нютагаа, адуу малаа, арад зоноо хамгаалга тухай һанал бодол. Муноо уеын прозын онсо шэнжэ. уран зохеолшодой шадабари.

- Ц.Ч.Гуруев. Туһалха хэрэгтэй

- Д.А.Дылгыров. Сэдьхэлэй гуниг

- Д.О.Эрдынеев. Уйлын ури Мунөө уеын буряад драматурги Ород ба буряад ноед сайдай, буряад арадай ажабайдал зураглан харуулга. Драмын образно системэ, найруулгын онсо илгаа. Образно системын ба композицийн анализ хэхэ.

- Б.П.Пурбуев. Эрхэхэ наран –I

- Б.П.Пурбуев. Эрхэхэ наран –II

- М.Ж.Батоин. Юртэмсын гурбан сэсэшуул Мунөө уеын буряад поэзии Поэзиин цикл тухай ойлгосо. Шэнэ шэнжэ. Жанрнуудай бии бололго. Зохеолгын арга боломжонуудай, зохоохы мэргэжэл шадабарийн, онһон аргын дээшэлэлгэ.

- Ц-Д.Ц.Дондокова Эхэ тухай хоердохи поэмэ

- Г.Ж.Раднаева. Турэлгын зоболон

- Л.Д.Тапхаев. Дурбэн сэсэг

- А.Л.Ангархаев. Би шулуунби

- Б.С.Дугаров. Турэлхидэйм хэлэн, хулисөөрэй

- Г.Х.Базаржапова-Дашеева. Уеhөө уедэ уг залга

ХI КЛАССТА БУРЯАД ЛИТЕРАТУРААР ХЭГДЭХЭ АМАН БА БЭШЭМЭЛ ШУХАЛА ХҮДЭЛМЭРИ

Уран зохёолнуудые уранаар уншалга. Амаараа ба бэшэмэлээр дамжуулха һанамжануудтаа түсэб табилга.

Үзэжэ байһан зохёолоор гү, али зохёолнуудаар зэргэсүүлһэн удхатай, шиидхэхы шэнжэтэй аман ба бэшэмэл бодомжолготой сочинени (сочинени-бодомжо), мүн публицистическэ шэнжэ шанартай, бодомжолготой сочинени (сочинени-бодомжо) зохёолго.

Тусгаар даабаринуудаар очерк, публицистическэ ба литературын шүүмжэлхы статья, репортаж, интервью, зураглал, рассказ мэтэ зохёохы (творческо) шанартай хүдэлмэри бүтээлгэ.

Литературын асуудалнуудаар бэшэгдэһэн статьянуудаар тезисүүдые ба конспектүүдые бэшэлгэ.

Нэгэ гү, али хэдэн материалнуудай үндэһеер литературна темэдэ элидхэл ба реферат бэлдэлгэ.

Бэеэ даагаад уншаһан номдо, хараһан кинофильмдэ, зүжэгтэ, теле-дамжуулгада, уран зурагта, шагнаһан хүгжэмдэ рецензи бэшэлгэ.

Буряад литератураар сэдэбүүдые үзэхэ түсэблэлгэ (68 ч)

№	Сэдэб	Саг	Һара, үдэр	
			түсэб өөр	үнгэр гэгдэ һэн
	1 четверть			
1.	Оролто хэшээл. Буряад уран зохёолой хүгжэлтын шатанууд (периодизации)	1		
2,3	Б.Барадинай уран найханай юртэмсэ. «Ехэ удаган абжаа» гэһтүүхэтэ трагедии. Хүн ба тэрэнэй үе саг. Зохёол хайшан гэжэ түрэдэг бэ? Арадуудай хани барисаан.	2		
4.	Бато Базароной ба Цырендаши Цымпилоной уран найханай юртэмсэ. «Улаалзай» болон «Буряад басаганда» шүлэгүүд.	1		
XX зуун жэлэй 2-дохи хахадай түрэл буряад уран зохёол				
5.	Ч.Ц.Цыдендамбаевай уран найханай юртэмсэ. «Буряад басаган» гэһэн туужа	1		
6	«Буряад басаган» гэһэн туужын гол удха.	1		
7	«Буряад басаган» гэһэн туужын гол удха. Гэрэлтэ Норбо хоёр	1		
8	Туужын гол геройнууд Жаргалма, Хулгана хүгшэдэй дүрэнүүд	1		
9	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Буряад арадай түүхэдэ болон Ч.Цыдендамбаевай «Буряад басаган» гэһэн туужа соо эхэнэрэй хуби заяан	1		
10	Д.О.Батожабайн уран найханай юртэмсэ. «Төөригдэһэн хуби заяан» трилоги тухай ойлгосо	1		
11	«Төөригдэһэн хуби заяан» зохёолой гол удха. «Гэмтэн баригдаба», «Ой соо» гэһэн бүлэгүүдэй удха	1		
12	«Далай ламын шагнал» гэһэн бүлэгэй удха	1		
13,14	Зохёолой удха, байгуулга, гол образууд. Сюжедэй һонирхолтой ушарнууд	2		
15	Трилоги дотор түүхэтэ ушарнууд. Самбуу, Шобдог, Туваан хамба ба бусад, түбэд ламанарай дүрэнүүд	1		
16	Жаргалаа бэдэрһэн Аламжа. Жаргалаа бэдэрээшэд тухай	1		
17	Д.Батожабайн «Төөригдэһэн хуби заяан» гурбалжан романай удха шанар болон үүргэ	1		
18	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Творческо мастерской. «Жаргал гээшэ юун	1		

	гээшэб?»			
2 четверть				
19	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Д. Батожабайн «Төөригдэһэн хуби заяан» гэхэн зохёолоор бэшэмэл хүдэлмэри	1		
20, 21	Д. Батожабайн «Дойбод сохилго» комедиин уран найханай юртэмсэ. Эрдэм шэнжэлхэ абьяас – үсөөн зоной табисуур	2		
22	Ц. А. Жимбиевэй уран найханай юртэмсэ. «Гал могой жэл» роман	1		
23	Ц. А. Жимбиевэй «Гал могой жэл» гэхэн романай удха, онсо байгуулга	1		
24	Ц.А.Жимбиевэй «Гал могой жэл» гэхэн романай гол бодол, композици. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда моридой үүргэ	1		
25	Батажаб – дайнай үсын эдиршүүлэй эрхим нэгэн. Дайнай үедэхи ара талын ажабайдал зураглалга	1		
26	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Ц. А. Жимбиевэй «Гал могой жэл» гэхэн романаар бэшэмэл хүдэлмэри	1		
27	С. Цырендоржиевай уран найханай юртэмсэ. «Үүрэй солбоной гоё гээшэнь» гэхэн туужа	1		
28	С. Цырендоржиевай «Үүрэй солбоной гоё гээшэнь» гэхэн туужын онсо шэнжэнүүд, проблематика	1		
29	Агваан хүбүүхэнэй дүрэ. Дайн ба үхэл үхибүүнэй харасаар. «Үүрэй солбоной гоё гээшэнь» гэхэн зохёолой лиризм тухай	1		
30	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Жамсо Раднаевай «Бэшэг» гэхэн зурагаар зохёолго бэшэлгэ	1		
31	Ардан Ангархаевай уран найханай юртэмсэ. «Мүнхэ ногоон хасуури» гэхэн роман	1		
32, 33	«Мүнхэ ногоон хасуури» гэхэн романай уран найханай юртэмсэ	2		
34	«Мүнхэ ногоон хасуури» гэхэн романай зохёолой гол дүрэнүүд	1		
3 четверть				
35	Түби дэлхэй дээрэ мүнхэ юмэн гэжэ бии юм гү?	1		
36	Балдан Ябжановай «Нулимса» гэхэн хөөрөөн. Балдан ябжанов хэн гээшэб?	1		
37	«Нулимса» гэхэн хөөрөөнэй гол удха. Үнгэрхэн сагтаа бусалгын мотив	1		

38	Классчаа гадуур уншалга. Б.Ябжанов «Бар хүсэтэй хурим»	1		
39	Классчаа гадуур уншалга. Б.Ябжановой зохёолнууд соо хүн ба байгаали хоёрой холбоо	1		
40	Цырендулма Цыреновна Дондогойн «Эхэ тухай хоёрдохи поэмэ». Эжынгээ ашыень яжа харюулхаб?	1		
41	«Эхэ тухай хоёрдохи поэмэ» зохёол соо дурдагдаһан «Буряад-Монголой үнэнэй» үүргэ. Буряад уран зохёолой, олониитын хүгжэлтэдэ периодикын үүргэ тухай хөөрөөн.	1		
42	Лопсон Дунзынович Тапхаевай «Дүрбэн сэсэг» шүлэг. Үе сагайнгай үнэн дуушан. Литературна теории. Стилль. Поэтическэ синтаксис.	1		
43	Л.Тапхаевай «Дүрбэн сэсэг» шүлэгэй уран найханай юртэмсэ.	1		
44	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Бато Базароной ба Лопсон тапхаевай шүлэгүүдые сасуулга	1		
45	Классчаа гадуур уншалга. Л.Тапхаевай «Угай түүхэ» поэмэ	1		
Мүнөө үеын түрэл буряад уран зохёол				
46	Мүнөө үеын түрэл буряад уран зохёолой онсо шэнжэ	1		
47	Доржи Осорович Эрдынеевэй намтар, зохёохы зам. «Үйлын үри» гэхэн романаһынь бэшэгдэхэн үе саг, нэрын удха	1		
48	Д. Эрдынеевэй «Үйлын үри» гэхэн романаһы уран найханай юртэмсэ	1		
49	Үйлын үрийн хойшолон. Байгаалида харшаар хэгдэхэн ябуулгануудай ашаар ердэг нүгэлэй хойшолон гэжэ юун бэ?	1		
50	«Буряад сэдхэлтэй» ябалга. Буян, нүгэлэй хойшолон. Далай Гагаповай дүрэ.	1		
51	Классчаа гадуур уншалга. Д.Доржиевагай «Газарай хүйһэн» поэмын уран найханай юртэмсэ.	1		
52	Александр Галсаннимаевич Лыгденовэй уран найханай юртэмсэ. «Морин хуур» хөөрөөн	1		
53	Классчаа гадуур уншалга. «Үншэн» гэхэн хөөрөөн	1		
54	Чингис Цыренович Гуруевай «Туһалха хэрэгтэй» хөөрөөн	1		
4 четверть				
55	Дугар Абидуевич Дылгыровэй «Сэдхэлэй гуниг» гэхэн хөөрөөнэй уран найханай юртэмсэ	1		

56, 57	Михаил Жалбуевич Батоинай уран найханай юртэмсэ. «Таршаа Намжалай түүхэ» пьесын уран аргууд	2		
58	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Солбон Ринчиновэй «Жэргэмэл» гэжэ зурагаар зохёолго бэшэлгэ. «Дулаан ябахаа эндэ түрөө нэм, дуушан хэзээш байхалби»	1		
59	М. Батоинай «Юртэмсын гурбан сээшүүл» гэхэн зүжэгэй уран найханай юртэмсэ.	1		
60-62	Бато-Мунко Пурбуевич Пурбуевэй «Эрьехэ наран...» гэхэн зүжэг. Эрьехэ наран, ээлжэтэ түрээ... Литературна теории. Драма. Драмын жанрууд. Буряад комедиографиин хүгжэлтэ: заншалта ба шэнэдхэгдэһэн зохёолнууд. Доторой тэмсэл.	3		
63	Галина Жигмытовна Раднаевагай «Түрэлгын зоболон» шүлэглэлэй уран найханай юртэмсэ.	1		
64	Г. Раднаевагай «Түрэлгын зоболон» шүлэглэлэй нэрын удха. Шүлэглэлэй гүн удха. Эхэнэр хүнэй сэдхэлэй бодолнууд.	1		
65	Ардан Лопсонович Ангархаевай «Би шулуунби» гэхэн шүлэг. Шулуун зүрхэтэ бүргэд баатарнуудтал...	1		
66	Класшаа гадуур уншалга. Ринчинэй Чойномой «Аяа мини Буряад» гэхэн поэмын уран найханай юртэмсэ.			
67	Баир Дугаров «Түрэлхидэйм хэлэн, хүлисөөрэй», Галина Базаржапова-Дашеева «Үеһөө үедэ уг залган», Мтавей Чойбонов «Минии нүхэд-амиды бурхад», «Наһанайм табисуур». Үеһөө үедэ үндэһэн хэлээ дамжуулая.	1		
68	Хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Бальжинима Доржиев «Балшар наһанайм хангалнууд» зураг	1		
Хамта				68

Перечень учебно-методического обеспечения:

Нурагшадай хэрэглэхэ литература:

1. Буряад литература (хрестомати) Б.Д.Цыдыпова, М.Р.Балданова. Улаан –Үдэ, Бэлиг, 2020 он
2. Түрэл буряад уран зохёол (нуралсалай ном) Б.Д.Цыдыпова, М.Р.Балданова. Улаан –Үдэ, Бэлиг, 2020 он
3. Осорова С.Г. «Мүнөө үеын буряад уран зохёол» У-У 2010он
4. Буряад литератураар тестнүүд, Х.Дампилова, У-Үдэ. Бэлиг 2003он
5. Буряад литератураар асуудалнууд, даабаринууд, 10-11 классудай, У-Ү, Бэлиг 2003 он
6. Л.Д.Шагдаров, К.М.Черемисов «Буряад-ород толи» -У-Ү 2006он
7. Л.Д.Шагдаров, Н.А.Очиров «Ород-буряад толи»- У-Ү 2008он
8. С.М.Бабушкин «Словарь бурятско-русский, русско-бурятский» -У-Ү 2004он

Багшын литература

1. Буряад литература (хрестомати) Б.Д.Цыдыпова, М.Р.Балданова. Улаан –Үдэ, Бэлиг, 2020 он
2. Түрэл буряад уран зохёол (нуралсалай ном) Б.Д.Цыдыпова, М.Р.Балданова. Улаан –Үдэ, Бэлиг, 2020 он
3. Буряад нургуулийн программанууд, Улаан –Үдэ 2009 он
4. 8-11 классудай буряад литература, В.Б. Махатов, багшанарта туһаламжа, Улаан-Үдэ, 1998 он
5. Буряад литератураар тестнүүд, Х.Дампилова, Улаан-Үдэ. Бэлиг 2003 он
6. Шэдитэ тала «Хэн? Юун?», Гомбоев Б.Б., Закаменск
7. Буряад литератураар асуудалнууд, даабаринууд, 10-11 классудай, Улаан-Үдэ, Бэлиг 2003 он
8. Психологизм в бурятской прозе, С.Г.Осорова ВО «Наука» Новосибирск 1992
9. Язык бурятских исторических романов, Улан-Удэ 1991г
10. Писатели Бурятии Улан-Удэ, Бэлиг 2008 г
11. Непроторенными путями, В.Ц.Найдаков, Улан-Удэ 1984г
12. Бурятская советская драматургия, В.Ц.Найдаков, С.С.Имехелова, ВО «Наука» Новосибирск 1987 г
13. Даширабдан Батожабай, В.Ц.Найдаков, Улан-Удэ 1991г
14. Барадий Мунгонов, Г.Дашабылов, Улан-Удэ 1996г
15. История бурятской литературы, В.Ц.Найдаков, А.Б.Соктоев, Г.О.Туденов Улан-Удэ 1995г

Нургалгын хэрэгсэлнүүд:

1. Буряад литератураар сочинени бэшэхэ заабаринууд (презентацинууд)
2. Электронный учебник бурятского языка, 2006 он
3. Презентацинууд
4. С.Г.Будаин «Ая-гангын дуушан» (Д.Улзетуев) – презентаци

Хэрэглэгдээн литература

1. Буряад литература (хрестомати) Б.Д.Цыдыпова, М.Р.Балданова. Улаан –Үдэ, Бэлиг, 2020 он
2. Түрэл буряад уран зохёол (нуралсалай ном) Б.Д.Цыдыпова, М.Р.Балданова. Улаан – Үдэ, Бэлиг, 2020 он
3. Класчаа гадуур уншаха ном, Улаан-Үдэ, Бэлиг ,2008он
4. С.Ж.Балданов Буряад литература, багшанарта туһаламжа, Улаан-Үдэ, Бэлиг 2001он
5. Буряад нургуулиин програмнууд,, Улаан-Үдэ, Бэлиг 1994он
6. Буряад нургуулиин турашалгын программа, Улаан-Үдэ, Бэлиг 2009 он
7. Буряад литератураар тестнүүд, Х.Дампилова, Улаан-Үдэ. Бэлиг 2003он
8. Шэдитэ тала «Хэн? Юун?», Гомбоев Б.Б. , Закаменск 1994 он
9. 8-11 классудай буряад литература, В.Б. Махатов, багшанарта туһаламжа, Улаан-Үдэ 1998 он